

Anonymiseret version

Oversættelse

C-266/19 - 1

Sag C-266/19

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

29. marts 2019

Forelæggende ret:

Bundesgerichtshof (Tyskland)

Afgørelse af:

7. marts 2019

Sagsøger og revisionsappellant:

EIS GmbH

Sagsøgt og revisionsindstævnt:

TO

BUNDESGERICHTSHOF

KENDELSE

[Udelades]

I sagen

EIS GmbH, [udelades]

sagsøger, sagsøgt i kontrasøgsmålet og revisionsappellant,

[udelades]

mod

TO, [udelades]

sagsøgte, sagsøger i kontrasøgsmålet og revisionsindstævnt

[udelades]

[Org. s. 2]

har Bundesgerichtshofs I. afdeling for civile sager i retsmødet den 20. december 2018 [udelades]

besluttet:

- I. Sagen udsættes.
- II. Den Europæiske Unions Domstol forelægges følgende præjudicielle spørgsmål om fortolkning af artikel 6, stk. 1, litra h), og stk. 4, sammenholdt med bilag I, afsnit A, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder (EUT 2011, L 304, s. 64):
 1. Er et telefonnummer i henhold til instrukserne med henblik på udfyldelse af standardfortrydelsesformularen i bilag I, afsnit A, i direktiv 2011/83/EU »[til rådighed]«, når den erhvervsdrivende anfører telefonnummeret i de lovpligtige oplysninger på sit websted eller gengiver det klart og tydeligt på webstedets velkomstsider?
 2. Er et telefonnummer i henhold til instrukserne med henblik på udfyldelse af standardfortrydelsesformularen i bilag I, afsnit A, i direktiv 2011/83/EU »[til rådighed]«, når den erhvervsdrivende ganske vist anvender telefonnummeret i erhvervsmæssigt øjemed, men ikke bruger det i forbindelse med indgåelse af aftaler om fjernsalg og derfor heller ikke stiller det til disposition ved ophævelse af aftaler om fjernsalg på den måde, at det kan bruges til modtagelse af meddelelser om udøvelse af fortrydelsesretten? **[Org. s. 3]**

Præmisser:

- 1 I. Ved advokatskrivelse af 29. december 2014 rettet til sagsøgte (herefter »TO«) anfægtede sagsøgeren (herefter »EIS GmbH«), der ligesom TO sælger erotiske artikler via internettet og konkurrerer med denne virksomhed, at TO anvendte en fejlagtig vejledning om udøvelse af fortrydelsesret og reklamerede med et testresultat. EIS GmbH opfordrede TO til at afgive en formel undladelseserklæring om under strafansvar at ophøre med den anfægtede adfærd og godtgøre EIS GmbH's udgifter til påtalen, der beløb sig til 612,80 EUR.
- 2 Den 8. januar 2015 afgav TO en sådan formel undladelseserklæring. Ved advokatskrivelse af 12. januar 2015 rettet til EIS GmbH anfægtede TO omvendt,

at EIS GmbH ikke angav noget telefonnummer i den vejledning om udøvelse af fortrydelsesret, som EIS GmbH anvendte på sit websted. Ifølge TO beløb omkostningerne til denne påtale sig ligeledes til 612,80 EUR, der skulle modregnes i det krav, som EIS GmbH havde fremsat i sin påtale af 29. december 2014.

- 3 EIS GmbH anlagde derefter sag med påstand om, at det fastslås, at TO ikke er berettiget til at kræve, at EIS GmbH ophører med den i påtalen af 12. januar 2015 anfægtede adfærd og godtgør de deri nævnte udgifter. EIS GmbH har desuden nedlagt påstand om, at TO skal godtgøre EIS GmbH's udgifter til påtalen af 29. december 2014. EIS GmbH har i denne forbindelse fremført, at selskabet har anført det telefonnummer, som det anvender, i de lovpligtige oplysninger på sit websted. Dette telefonnummer er desuden gengivet i nederste del af webstedets velkomstsider.
- 4 I forbindelse med sit kontrasøgsmål har TO gjort gældende, at EIS GmbH er forpligtet til at ophøre med den adfærd, som TO har påtalt i sin påtale af 12. januar 2015.
- 5 EIS GmbH erklærede derefter sagen for afsluttet for så vidt angår selskabets påstand om, at det skal fastslås, at TO ikke er berettiget til at kræve, at EIS GmbH ophører med nævnte adfærd. **[Org. s. 4]**
- 6 Landgericht frifandt TO og gav desuden denne medhold i kontrasøgsmålet. EIS GmbH appellerede Landgerichts dom, men appelretten forkastede i det væsentlige appellen.
- 7 I revisionsanken, som appelretten har givet tilladelse til iværksættelse af, som sagsøgte har påstået afvist, har EIS GmbH fastholdt sine påstande vedrørende søgsmålet og kontrasøgsmålet, som var blevet forkastet af de tidligere retsinstanser.
- 8 II. Spørgsmålet, om der skal gives EIS GmbH medhold i revisionsanken, afhænger af, om den af TO anfægtede vejledning om udøvelse af fortrydelsesretten, som EIS GmbH anvendte på sit websted, var i strid med BGB's § 312d, stk. 1, første punktum, og EGBGB's artikel 246a, § 1, stk. 2, første punktum, nr. 1, og § 1, stk. 2, andet punktum, sidstnævnte bestemmelse sammenholdt med bilag I i EGBGB, og dermed var konkurrencebegrænsende som omhandlet i den tidligere affattelse af § 3 og § 4, nr. 11, i Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (den tyske lov om illoyal konkurrence, herefter »UWG«). Dette afhænger af, hvorledes artikel 6, stk. 1, litra h), og artikel 6, stk. 4, sammenholdt med bilag I, afsnit A, i direktiv 2011/83/EU om forbrugerrettigheder (herefter »direktiv 2011/83/EU«) skal fortolkes. Før der træffes afgørelse om revisionsanken, må sagen derfor udsættes, og der må indhentes en præjudiciel afgørelse fra Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel 267, stk. 1, litra b), og stk. 3, TEUF.

- 9 1. I henhold til BGB's § 312g, stk. 1, har en forbruger i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted (jf. BGB's § 312b) og fjernsalgsaftaler (jf. BGB's § 312c) en fortrydelsesret i henhold til BGB's § 355. I henhold til BGB's § 312d, stk. 1, første punktum, og EGBGB's artikel 246a, § 1, stk. 2, første punktum, nr. 1, har den erhvervsdrivende pligt til at give forbrugeren oplysning om betingelser, tidsfrist og procedurer for at udøve den fortrydelsesret, som vedkommende har ifølge BGB's § 312g, stk. 1, sammenholdt med BGB's § 355, stk. 1. I henhold til EGBGB's artikel 246a, § 1, stk. 2, andet punktum, kan den erhvervsdrivende opfylde denne vejledningspligt ved at udfylde den i bilag I anførte standardfortrydelsesformular korrekt og levere oplysningerne i tekstform. Standardvejledningen om fortrydelsesret indeholder følgende henvisning: »For at udøve fortrydelsesretten skal De (2) [**org. s. 5**] meddele os Deres beslutning om at [...] fortryde denne aftale i en utvetydig erklæring (f.eks. ved postbesørget brev, fax eller e-mail)«. I instrukserne med henblik på udfyldelse af formularen anføres følgende om punkt (2): »Indsæt Deres navn, fysiske adresse og [...] Deres telefonnummer, faxnummer og e-mail-adresse[, hvis sådanne er til rådighed]«.
- 10 Ovennævnte bestemmelser har til formål at gennemføre artikel 6, stk. 1, litra h), og stk. 4, sammenholdt med bilag I, afsnit A, i direktiv 2011/83/EU i tysk ret og skal derfor fortolkes i overensstemmelse med nævnte EU-retlige regler. Ved denne fortolkning må det huskes, at direktiv 2011/83/EU i henhold til artikel 4 og syvende betragtning til direktivet tilsigter at opnå fuld harmonisering af de forbrugerbeskyttelsesaspekter, som direktivet omfatter. På dette område må medlemsstaterne derfor hverken opretholde eller indføre bestemmelser, der er strengere eller lempeligere [udelades]. De her omhandlede direktivbestemmelser er stort set identiske med de tilsvarende regler i tysk ret og har følgende indhold:
- 11 Inden forbrugeren bindes af en aftale om fjernsalg eller en aftale indgået uden for fast forretningssted giver den erhvervsdrivende i henhold til artikel 6, stk. 1, litra h), i direktiv 2011/83/EU i tilfælde af eventuel fortrydelsesret forbrugeren oplysning om betingelser, tidsfrist og procedurer for at gøre nævnte ret gældende, jf. artikel 11, stk. 1. I henhold til artikel 6, stk. 4, første punktum, i direktiv 2011/83/EU kan disse oplysninger gives ved hjælp af standardfortrydelsesformularen, jf. bilag I, afsnit A. I henhold til artikel 6, stk. 4, andet punktum, har den erhvervsdrivende opfyldt oplysningskravene i stk. 1, litra h), hvis vedkommende har leveret disse oplysninger til forbrugeren og udfyldt formularen korrekt. Standardvejledningen om fortrydelsesret indeholder følgende henvisning: For at udøve fortrydelsesretten skal De meddele os (2) Deres beslutning om at fortryde denne aftale i en utvetydig erklæring (f.eks. ved [**org. s. 6**] postbesørget brev, fax eller e-mail). I instrukserne i bilag I, afsnit A, anføres følgende vedrørende punkt (2): »Indsæt Deres navn, fysiske adresse og [...] Deres telefonnummer, faxnummer og e-mail-adresse[, hvis sådanne er til rådighed]«.
- 12 2. I den foreliggende retstvist har EIS GmbH anvendt standardvejledningen om fortrydelsesret til at opfylde sin informationspligt. På det sted i formularen, der vedrører telefonnummeret, har EIS GmbH ikke anført noget telefonnummer, selv om det ifølge appelrettens konstateringer er ubestridt, at selskabet har et

telefonnummer, der anvendes i erhvervmæssigt øjemed. Ifølge appelretten har EIS GmbH oplyst, at selskabet har angivet et telefonnummer i de lovpligtige oplysninger på sit websted; Det telefonnummer, som selskabet anvender, er desuden gengivet klart og tydeligt i nederste del af velkomstsiden på selskabets websted. I begrundelsen for sin revisionsanke har EIS GmbH desuden påpeget, at selskabet – sådan som det allerede redegjorde for i første instans, uden at TO rejste indvendinger herimod – ikke indgår nogen aftaler på telefonen; Ifølge EIS GmbH er selskabet derfor heller ikke forpligtet til at stille et telefonnummer til rådighed, der kan anvendes ved ophævelse af aftaler om fjernsalg på den måde, at det bruges til modtagelse af meddelelser om udøvelse af fortrydelsesretten.

- 13 a) Spørgsmålet er derfor, om et telefonnummer som omhandlet i instrukserne med henblik på udfyldelse af standardvejledningen om fortrydelsesret i henhold til bilag I, afsnit A, er »[til rådighed]«, når den erhvervsdrivende anfører telefonnummeret i de lovpligtige oplysninger på sit websted eller gengiver det klart og tydeligt på webstedets velkomstsider (det første præjudicielle spørgsmål). Efter den forelæggende rets opfattelse skal dette spørgsmål besvares bekræftende.
- 14 En erhvervsdrivende, der anfører et telefonnummer i de lovpligtige oplysninger på sit websted eller gengiver det klart og tydeligt på webstedets velkomstsider, giver dermed forbrugeren indtryk af, at vedkommende kan tage kontakt til den erhvervsdrivende og fremsætte erklæringer over for denne ved brug af telefonnummeret. Såfremt en sådan erhvervsdrivende ikke ved henvisning herom [org. s. 7] præciserer, at det pågældende telefonnummer ikke bruges til at modtage meddelelser om udøvelse af fortrydelsesretten, er han bundet af det indtryk, som han selv har skabt, nemlig at nummeret også kan bruges til at afgive fortrydelseserklæringer. Et sådant telefonnummer er da »[til rådighed]« som omhandlet i instrukserne med henblik på udfyldelse af standardvejledningen om fortrydelsesret i bilag I, afsnit A, i direktiv 2011/83/EU og skal indføres på det relevante sted i standardvejledningen om fortrydelsesret.
- 15 b) Spørgsmålet er desuden, om et telefonnummer i henhold til instrukserne med henblik på udfyldelse af standardvejledningen om fortrydelsesret i bilag I, afsnit A, i direktiv 2011/83/EU er »[til rådighed]«, når den erhvervsdrivende ganske vist anvender det i erhvervmæssigt øjemed, men ikke i forbindelse med indgåelse af aftaler om fjernsalg og derfor heller ikke ved ophævelse af aftaler om fjernsalg på den måde, at det kan bruges til modtagelse af meddelelser om udøvelse af fortrydelsesretten (det andet præjudicielle spørgsmål). Efter den forelæggende rets opfattelse skal dette spørgsmål ligeledes besvares bekræftende.
- 16 Et telefonnummer er »[til rådighed]« i henhold til instrukserne med henblik på udfyldelse af standardvejledningen om fortrydelsesret i bilag I, afsnit A, i direktiv 2011/83/EU, når den erhvervsdrivende anvender telefonnummeret i erhvervmæssigt øjemed. Det forhold, at den erhvervsdrivende ikke benytter telefonnummeret i forbindelse med indgåelse af aftaler om fjernsalg, begrundet ikke, at vedkommende undlader at bruge det til modtagelse af meddelelser om udøvelse af fortrydelsesretten.

- 17 De forhold, der gjorde, at den forelæggende ret i forelæggelseskendelsen »system med opringning til forbrugeren« anså det for tvivlsomt, om kommunikationsmidler, som den erhvervsdrivende udelukkende anvender til andre formål end kontakt med forbrugerne i forbindelse med indgåelse af aftaler om fjernsalg, også »findes« i virksomheden som omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra c), i direktiv 2011/83/EU ([udelades][**org. s. 8**] sag C-649/17), taler ikke imod ovennævnte bedømmelse i den foreliggende sag.
- 18 I den omhandlede forelæggelseskendelse antog den forelæggende ret, at det talte imod en sådan fortolkning af udtrykket »eventuelle«, at den erhvervsdrivende i så fald, hvis han beslutter sig for også at indgå fjernsalg inden for rammerne af sin virksomhed, faktisk vil være nødt til at ændre sin virksomhedsorganisation og muligvis ansætte yderligere medarbejdere for at kunne besvare forespørgsler fra forbrugere i forbindelse med indgåelse af aftaler om fjernsalg via de telefon- eller telefaxforbindelser, der hidtil udelukkende er blevet brugt til erhvervs- og myndighedskommunikation. Hvis det antages, at der består en så vidtrækkende informationspligt, vil dette samtidig nødvendigvis betyde, at der gøres indgreb i den erhvervsdrivendes ret til at organisere egen virksomhed, der beskyttes i artikel 16 og artikel 17, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Hvis den erhvervsdrivende i forbindelse med indgåelse af aftaler om fjernsalg benytter andre kommunikationsmidler, der isoleret set opfylder forbrugernes behov for at kunne kontakte den erhvervsdrivende hurtigt og kommunikere effektivt med vedkommende, som omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra c), i direktiv 2011/83/EU, ville det i hvert fald stride imod det i fjerde betragtning til direktiv 2011/83/EU udtrykte formål om at sikre den rette balance mellem et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og virksomhedernes konkurrenceevne at fortolke udtrykket »eventuelle« sådan, at den erhvervsdrivende skal oplyse om alle de kommunikationsmidler, der allerede findes i vedkommendes virksomhed, uanset om dette kommunikationsmiddel anvendes i forbindelse med den erhvervsdrivendes salg af sine produkter gennem aftaler om fjernsalg [udelades].
- 19 Den problemstilling, som den forelæggende ret beskæftigede sig med i den omhandlede forelæggelseskendelse, vedrører generelle oplysningskrav forud for indgåelsen af aftalen, der er reguleret i artikel 6, stk. 1, litra c), i direktiv 2011/83/EU, og som medarbejdere, der er uddannet særligt hertil, skal kunne opfylde ved eventuelle forespørgsler fra forbrugere i forbindelse med indgåelse af aftaler om fjernsalg [**org. s. 9**]. Den foreliggende tvist vedrører derimod kun modtagelse af meddelelser om udøvelse af fortrydelsesretten hos EIS GmbH og dokumentation herfor. Disse aktiviteter kræver generelt ikke nogen større indsats i den virksomhed, som fortrydelsesretten udøves over for, end i de tilfælde, hvor fortrydelsesretten udøves via brev eller tilbagelevering af varen med en ledsagende erklæring herom. Den forelæggende rets betænkeligheder i ovennævnte sag [udelades] [sag C-649/17] for så vidt angår spørgsmålet, om de kommunikationsmidler, som den erhvervsdrivende hidtil udelukkende har anvendt til andre formål, såsom erhvervs- og myndighedskommunikation, også skal anses for at »findes« i virksomheden, er således netop ikke relevante i den situation, der skal tages stilling til her.

[Udelades]

ARBEJDS
DOKUMENT